

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Guilielmi Adolphi Scribonii, Ex Aristotele Et Aliis
summis philosophis repetita**

Scribonius, Wilhelm Adolf

Hanoviae, 1593

VD16 S 5114

Joannis Rodingi Ethicæ Liber Tertius De Temperantia.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56572)

LIB. III. DE TEMPERANTIA. 145
JOANNIS RODINGI ETHI-
CÆ LIBER TERTIUS DE
TEMPERANTIA.

CAP. I.

Quid & quotuplex temperantia?

Temperantia, est virtus cupiditates moderans:

Temperantia est parsimonia & sobrietas: aut modestia & castitas.

CAP. II.

De Parsimonia.

Parsimonia, est Temperantia sumptuum.

Sic Philonis sapientiæ sectatoris vxor cum sine aurea corona processisset in publicum & alia gestarent, rogata cur non & ipsa ferret: Uxori respondisse fertur, satis ornatus esse viri virtutem & laudes. Unde Petrus & Paulus cultum matronæ Christianæ simplicem & parabilem esse volunt, fulgentiorem vitæ sanctitate, quam auro vel gemmis. Sic,

*Campestres melius Scythæ,
(Quorum plaustra vagas ritè trahunt domos,) Horat. lib.
Vivunt, & rigidi Getae,
Immetata quibus jugera liberâs
Fruges, & Cererem ferunt;
Nec cultura placet longior annua,*

*Horat. lib.
3. oda 23.*

146 JOAN. RODINGI ETHICÆ
*Defunctumq; laboribus
Æquali recreat sorte vicarius.*

Et Seneca in Herc. Furent.

*Alium multis gloria terris
Tradat, & omneis fama per urbes
Garrula laudet, calog; parem
Tollat & astris: alius curru
Sublimis eat: me mea tellus
Lare secreto, tutoq; tegat.
Venit ad pigros cana senectus,
Humiliq; loco, sed certa sedet,
Sordida parva fortuna domus:
Alté virtus animosa cadit.*

Paling.

*Quantum ergo satis est vita, nihil amplius opta
Namq; supervacuo stulti latantur: acervos
Ingentes frustra, frustra horrea plena requiris.*

CAP. III.

De Sobrietate.

Sobrietas, est Temperantia cibi & potus.

- Dan. cap. I.* Sic Daniel cum suis in cibo, potuque capiendo temperans fuit, dum regio cibo ac potu non inquinari in animum induxit, quodque liceret a spadonum magistro vehementer contendebat. Sic Helix subcinericius panis, & aquæ poculum é cælo missum est. Sic Helix saus se, ac filios Prophetarum agrestibus ob-

LIB. III. DE SOBRIETATE. 147

ribus alebat, & amarum cibum farina, non melle aut saccharo dulcorari jubebat.

Idem milites, quibus in Samaria luminum *2. Regum* usum ademerat, convivio panis, & aquæ excipi *cap. 6.* jussit.

Sic Joannes Baptista constitutus Christi *Mat. cap. 3* præcursor locustis, & agresti melle in solitudi- *& Luc. 3.* ne sustentabatur.

Quid & Epaminonda dicemus? de quo legitur quod pertenui victu usus fuerit, unde aliquando vocatus à vicino ad cænam, cum reperisset belliariorum, obsoniorum, & unguentorum apparatus confestim abiit, inquit, *Ego sacrificare putabam.*

Sic Romulus vini parcissimus fuisse legitur: is enim ad cænam vocatus, cum ibi minimum bibisset, dixerunt illi familiares; Si ad istum modum omnes homines bibant, vinum esset vilius. Quinimo, inquit ille, Si quantum quisque volet, bibat, carius erit: nam ego bibi, quantum volui ac debui. Ergo ut Paling. monet, Sufficiat cibus ille famem qui sedat. Et Vergil. de Venere & vino:

Vina sitim sedent. --

-- hos fines transilisse nocet,

Et Ovid.

Certa tibi à nobis dabitur mensura bibendi,

Officium præstent pesq; manusq; suum.

Jurgia præcipue vino stimulata caveto,

Atq; nimis faciles ad fera bella manus.

Occidit Euricion stultē data vina bibendo,

Aptior est dulci mensa, merumq; joco.

Quid quæso Philosophi & sapientiæ mendi magistri? Socrates, uti ferunt, philosophiæ parens, hoc victus tenuitate affectus est, ut nunquam nec ipse nec ejus familia aliquo gravi & periculoso morbo attingeretur.

Item Seneca Stoicus, ut Tacitus scribit, agrestibus pomis & aqua pura naturæ satisfecit, unde & corpore ad eum modum fuerit extenuato, ut apertæ Neronis jussu venæ sanguinem penē nullum stillarint.

CAP. IIII.

De Modestia.

Modestia, est Temperantia dictorum atque factorum.

Sic Maria mater Christi usque adeo modesta fuit, ut hujus vitam non solum virgines, sed etiam nuptæ ac viduæ tamquam exemplaria, quod sibi propositum habeant, ad quod componant atque effingant: Omnibus enim ad omnia facta fuit, ut omnes ad suæ modestiæ cæterarumque virtutum exemplum provocaret & adduceret.

CAP. V.

De Castitate.

Castitas, est Temperantia libidinis veneræ.

LIB. III. DE CASTITATE. 149

Sic Iosephus castus fuit, dum domini sui uxorem inviolatam dimisit. Sic Sara filia Ra- *Genes. cap. 39.*

guelis in oratione sua ad dominum habita su- *Tobi. cap. 3*

am castitatem ingenuè confessà fuit, inquit, Scis Iehova, esse me ab omni hominum fœditate puram, neq; meum parentumve meorum nomen in exitii mei terra contaminasse. Nunquam me cum ludentibus commiscui, neque levitati deditorum commercio vsa sum.

Sic & Penelope adeo incorruptæ castitatis fuisse scribitur, ut absente per viginti annos marito Ulyssè, nullis procorum blanditiis, nullis pollicitationibus ad violandam fidem, quam promiserat, induci potuerit. Quocirca ut Ovidius scribit:

*Penelope mansit, quam vis custode careret,
Inter tot multos intemerata procos.*

Et Propertius:

*Penelope poterat bis denos casta per annos
Vivere, tam multis femina digna viris.*

JOANNIS RODINGI ETHI-
CÆ LIBER QUARTUS
DE JUSTITIA.

CAP. I.

Quid & quotuplex iustitia.

Iustitia, est virtus suum cuique tri-
buens.